

*VPRASHANJA IN ZGOLJ PRAVILNI ODGOVORI PRI
PREDMETU METODOLOGIJA DRUŽBOSLOVNEGA
RAZISKOVANJA*

- 1.) **KONČNI ČLEN V VERIGI OPERACIONALIZACIJE POJMOV JE:
MERJENJE**
- 2.) **RELIGIOZNOST ANKETIRANCEV MERIMO Z VPRAŠANJEM ALI OBISKUJETE
VERŠKE OBREDE, NAKAR SO MOŽNI SAMO POZITIVNI ALI NEGATIVNI
ODGOVORI. S KAKŠNO LESTVICO PREDSTAVIMO TAKŠNO VPRAŠANJE?
NOMINALNO (1-VEREN, 2-NI VEREN)**
- 3.) **LIKERTOVA LESTVICA SE PRAVILOMA UPORABLJA ZA MERJENJE:
STALIŠČ**
- 4.) **KAJ RAZUMEMO S POJMOM ZANESLJIVOST MERSKEGA INSTRUMENTA?
GRE ZA RAZMERJE MED MERJENO IN DEJANSKO VREDNOSTJO LASTNOSTI, KI JO OCENJUJEMO**
- 5.) **KAKO IMENUJEMO SMISELNO UREJENO OPAZOVANE VREDNOSTI NA
POSAMEZNIH DIMENZIJAH LASTNOSTI ZA VSAKO ENOTO OPAZOVANJA?
PODATKOVNA MATRIKA**
- 6.) **S KAKŠNIM POSTOPKOM PREVERJAMO ZVEZO, KJER JE ODVISNA
SPREMENLJIVKA MERJENA NA INTERVALNI, NEODVISNA PA NA NOMINALNI
RAVNI?
ANALIZA VARIANCE
(SUMACIJSKI RANG JE ORDINALEN, LIKERTOVA IN THURSTONOVA LESTVICA STA INTERVALNI)**
- 7.) **KAJ JE NUJEN PREDPOGOJ ZA PRIPRAVO EKSPERIMENTALNEGA NAČRTA?
HIPOTEZA O VZROČNEM ODNOSU**
- 8.) **KAKŠNA JE PRAVILOMA TEMELJNA RAZLIKA MED KONTROLNO IN
EKSPERIMENTALNO SKUPINO, GLEDE NA LOGIKO EKSPERIMENTA?
SAMO GLEDE NEODVISNE SPREMENLJIVKE**
- 9.) **KAKŠEN TIP PODATKOV PREDVSEM ZBIRAMO Z OPAZOVANJEM Z RAZLIKO
OD RAZGOVORA?
NEPOSREDNEMU IZKUSTVU DOSTOPNE PODATKE**
- 10.) **RAZGOVOR Z RAZLIKO OD OPAZOVANJA OMOGOČA:
HITREJŠE ZBIRANJE PODATKOV
(KVALITATIVNA - OPAZOVANJE Z UDELEŽBO, KVANTITATIVNA - ANKETIRANJE)**
- 11.) **KAJ ŽELIMO PRI IZBIRI PODATKOV Z ANKETO PREDVSEM DOSEČI Z VISOKO
STANDARDIZACIJO POSTOPKOV?**

PRIMERLJIVOST PODATKOV (TOREJ: VZORČENJE - SKLEPANJE NA CELOTO, STANDARDIZACIJA - PRIMERLJIVOST PODATKOV)
(KVALITATIVNA - OPAZOVANJE Z UDELEŽBO, KVANTITATIVNA - ANKETIRANJE)

**12.) PRI DRUŽBOSLOVNEM RAZISKOVANJU Z ANKETO ZBIRAMO PODATKE:
PRAVILOMA NA VZORCU**

**13.) PANELNA RAZISKAVA PREDSTAVLJA ENO OD OBLIK:
MEDČASOVNE ANALIZE**

**14.) KAKŠNO RAZISKOVALNO METODO BI UPORABILI, ČE BI ŽELELI RAZISKATI
INTERAKCIJE MED PRIPADNIKI NEKEGA DELOVNEGA KOLEKTIVA?
SOCIOMETRIČNO RAZISKAVO**

**15.) V KATERI FAZI RAZISKAVE JE PROCES OPERACIONALIZACIJE SKLENJEN?
PRI ZBIRANJU PODATKOV**

**16.) DEDUKTIVNA POT OBLIKOVANJA HIPOTEZ POMENI, DA HIPOTEZE
IZPELJEMO:
IZ TEORIJE**

**17.) V OKVIRU RAZISKOVANJA IDEOLOGIJE JE BILA POSTAVLJENA HIPOTEZA: «ZVEZA MED
KRITIČNOSTJO DO SISTEMA IN SLOJEVSKO PRIPADNOSTJO POSAMEZNIKA JE DOLOČENA Z
ZNAČILNOSTJO DOMINANTNE IDEOLOGIJE V DRUŽBI. PRI TEM PA JE TREBA UPOŠTEVATI TUDI
UČINKE AKTUALNE SITUACIJE». KATERI POJAV V HIPOTEZI PREDSTAVLJA NEODVISNO
SPREMENLJIVKO?
SLOJEVSKA PRIPADNOST, KRITIČNOST DO SISTEMA (ŽIŽEK)**

**18.) KAKŠNO HIPOTEZO PREDSTAVLJA TRDITEV: « PARLAMENTI Z VEČJIM
ŠTEVILOM STRANK SO MANJ UČINKOVITI KOT PARLAMENTI Z MANJŠIM
ŠTEVILOM STRANK ».?
EKSPLIKATIVNO
-H. Z EKSPLIKATIVNO VSEBINO (SO INFORMACIJSKO BOGATE, SAJ IZRAŽAJO
RELACIJE IN ODNOSI MED POJAVI)**

**19.) KOLIKO SPREMENLJIVK MORA VSEBOVATI HIPOTEZA S KAVZALNO
(VZROČNO) VSEBINO?
NAJMANJ DVE**

**20.) NA SPLOŠNO JE INDIKATOR V ODNOSU DO SPREMENLJIVKE:
ZUNANJI ZNAK**

**21.) KOLIKO INDIKATORJEV LAHKO OZNAČUJE POSAMEZNO SPREMENLJIVKO?
OBIČAJNO VEČ KOT EDEN**

**22.) KAKO IMENUJEMO POSTOPEK VZPOSTAVLJANJA STIKA MED TEORETIČNIM
POJMOM IN IZKUSTVENIM POJAVOM, NA KATEREGA SE POJEM NANAŠA?
OPERACIONALIZACIJA**

23.)KATERI OD ELEMENTOV ZNANSTVENE TEORIJE PREDSTAVLJA KLJUČNI INSTRUMENT POJASNJEVANJA POJAVOV?

ZAKON

24.)S TEMELJNIMI NAČELI ZNANSTVENEGA SPOZNAVANJA SE UKVARJA:

EPISTEMOLOGIJA

25.)V ČEM OD NAŠTETEGA SE KAŽE KLJUČNA RAZLIKA MED DRUŽBOSLOVJEM IN NARAVOSLOVJEM GLEDE STRUKTURE ZNANSTVENEGA ZAKONA IN POJASNJEVANJA POJAVOV?

ZAKONI V NARAVOSLOVJU SO BLIŽJE UNIVERZALNOSTI

26.)KAKŠNO JE ZNAČILNO STALIŠČE POZITIVISTOV O ODNOSU MED NARAVOSLOVJEM IN DRUŽBOSLOVJEM?

ZA OBOJE VELJAJO ENOTNA LOGIČNO - EPISTEMOLOŠKA NAČELA ZNANSTVENEGA SPOZNAVANJA

27.)PO DURKHEIMU JE MOGOČE ODKRIVATI VZROČNE ZVEZE MED POJAVI V DRUŽBI S POMOČJO:

PRIMERJALNE ANALIZE (PRIMERJALNE METODE)

28.)KO GOVORI W. DILTHEY O TEM, DA SE MORAJO DRUŽBENE ZNANOSTI OPIRATI NA CELOTNO ČLOVEKOVO IZKUSTVO, ŽELI S TEM Poudariti tudi pomen:

SAMOOPAZOVANJA (INTROCEPCIJE)

29.)PRI MAXU WEBRU PREVZAME V OKVIRU POJASNJEVANJA DRUŽBENIH POJAVOV VLOGO ZNANSTVENEGA ZAKONA IN TEORIJE:

IDEALNI TIP - PROCES VREDNOTENJA

30.)KAKO SE KAŽE OBJEKTIVNOST Z VIDIKA ODNOSA DO STVARNOSTI?

Z NESELEKTIVIM ODNOSOM DO RELEVANTNIH INFORMACIJ O PREDMETU RAZISKAVE

31.)V DRUŽBOSLOVJU SE PROBLEM OBJEKTIVNOSTI POVEZUJE TUDI Z OMEJENIMI MOŽNOSTMI EKSPERIMENTIRANJA. KATERI DEJAVNIK, KI VPLIVA NA OBJEKTIVNOST, JE POVEZAN S TO OMEJITVIJO?

NEPOPOLNA KONTROLA

32.)METODA FUNKCIONALNE ANALIZE JE SMISELNA PREDVSEM PRI RAZISKOVANJU:

DRUŽBENIH INSTITUCIJ

33.)ZNANSTVENI ZAKON JE:

IZKUSTVENI IZRAZ - IZRAZ IZKUSTEV

34.)POPOLNA DETERMINISTIČNA POJASNITEV POMENI:

VELJA V VSEH POGOJIH IN ČASIH

35.)METODOLOGIJA SE UKVARJA Z:

POJASNITEV POTI, POGOJEV, SREDSTEV

36.)WEBER ZA POJASNJEVANJE UPORABLJA:

IDEALNI TIP - PROCES VREDNOTENJA

37.)DURKHEIM JE POUČIL POMEMEN ZA ODKRIVANJE POJAVOV NA:

PRIMERJALNA ANALIZA (PRIMERJALNA METODA - STR.33)

38.)GLAVNA FUNKCIJA POJMA:

OMOGOČANJE KOMUNICIRANJA

39.)V SLOVENIJI SE JE BREZPOSELNOST PODVOJILA:

DESKRIPTIVNA HIPOTEZA

-H. Z DESKRIPTIVNO VSEBINO (NIZKA ST. ABSTRAKCIJE IN SE NANAŠA V GLAVNEM NA NEPOSREDNA, IZKUSTVENA DEJSTVA)

40.)NA VIŠINO DOHODKA VPLIVAJO IZOBRAZBA, SPOL, POKLIC, PODJETJE. DOLOČI ODVISNO SPREMENLJIVKO!

VIŠINA DOHODKA

41.)VPLIV SOCIALNEGA STATUSA NA EGALITARNOST JE V RAZLIČNIH DRUŽBAH RAZLIČEN, POTREBNO JE VKLJUČITI ŠE OSEBNE LASTNOSTI, IDEOLOGIJO. NEODVISNA SPREMENLJIVKA JE:

SOCIALNI STATUS

42.)NA SPLOŠNO JE INDIKATOR ZUNANJI ZNAK ZA:

VARIABLE (SPREMENLJIVKE)

43.)KATERO JE NAJBOLJŠE NAČELO ZA UGOTAVLJANJE OBJEKTIVNOSTI?

PREVERLJIVOST

44.)GLEDE METOD PRI NARAVOSLOVNIH IN DRUŽBOSLOVNIH VEDAH, POZITIVISTI MENIJO:

METODE SO IDENTIČNE

45.)ODKRITJE PRI NAČRTOVANJU RAZISKAVE POMENI:

VSE POBUDE, KI SO VODILE RAZISKAVO

46.)PRENAŠANJE TEORETIČNIH POJMOV V PRAKTIČNO SE IMENUJE:

OPERACIONALIZACIJA

47.)NAJBOLJŠI NAČIN ZA ZAGOTAVLJANJE ZANESLJIVOSTI JE:

PREVERLJIVOST (PRI ZANESLJIVOSTI GRE ZA POVEZANOST MED DEJANSKO IN IZMERJENO VREDNOSTJO - ALI S PONOVI TVIJO MERJENJA PRIDEMO DO ISTEGA REZULTATA (KONSISTENCIALNOST))

NAJBOLJŠI NAČIN ZA UGOTAVLJANJE IN NE ZAGOTAVLJANJE ZANESLJIVOSTI PA SO TRI METODE:

- RETEST (PONOVI MO MERJENJE)
- METODA ALTERNATIVNE OBLIKE (UPOR. RAZL. A EKVIVALENTNIH LESTVIC)
- SPLIT HALF

48.) KAJ JE TEMELJNA PREDPOSTAVKA OBJEKTIVNOSTI DRUŽBOSLOVNEGA RAZISKOVANJA?

PREVERLJIVOST SPOZNAVANJA

49.) JS PRISTRANOSTJO, KI OGROŽA OBJEKTIVNOST, MISLIMO NA SITUACIJO, KO RAZISKOVALEC:

NI VREDNOTNO NEVTRALEN (STR. 48 - ČE NISMO PRISTRANSKI, SMO NEPRISTRANSKI, OBJEKTIVNI, SMO TOREJ VREDNOTNO NEVTRALNI)

50.) ZNOTRAJ PROCESA OPERACIONALIZACIJE SE V RAZMERJU MED TEORETSKIMI IN OPAZOVALNIMI POJMI POSTAVI VPRAŠANJE:

VELJAVNOSTI (GENERALNI PROBLEM PRI OPERACIONALIZACIJI JE PROBLEM VELJAVNOSTI IN ZANESLJIVOSTI. VELJAVNOST PODATKOV JE ODLOČILNEGA POMENA ZA VELJAVNOST RAZISKOVANJA IN OD TU JE ZELO POMEMBEN ZNAČAJ, KI GA IMA OPERACIONALIZACIJA, KOT 1. KORAK PRI USTVARJANJU EMPIRIJSKE EVIDENCE V RAZISKOVALNEM POSTOPKU)

51.) NA SPLOŠNO JE INDIKATOR (POKAZATELJ) V ODNOSU DO SPREMENLJIVKE:

ZUNANJI ZNAK

52.) KOLIKO INDIKATORJEV LAHKO OZNAČUJE POSAMEZNO SPREMENLJIVKO (VARIABLO)?

OBIČAJNO VEČ KOT EDEN

53.) KONČNI ČLEN V VERIGI OPERACIONALIZACIJE JE:

MERJENJE !!!

PROCES OPERACIONALIZACIJE TVORIJO FAZE: -KONCEPTI (POJMI)

-(TEORETSKE)

SPREMENLJIVKE

-INDIKATORJI

(IZKUSTVENE

SPREMENLJIVKE)

-MERSKI INSTRUMENT

-PODATKI

54.) JS KATERO OD NAVEDENIH LESTVIC LAHKO MERIMO POJAVE NA INTERVALNI RAVNI?

THURSTONOVA LESTVICO (SUMACIJSKI RANG JE ORDINALEN, LIKERTOVA IN THURSTONOVA LESTVICA STA INTERVALNI)

55.)ZANESLJIVOST SESTAVLJENE LESTVICE ZA MERJENJE STALIŠČ UGOTOVIMO TAKO, DA:

PONOVIMO MERJENJE (RETEST)

56.)LESTVICE, KI SO SESTAVLJENE IZ VEČJEGA ŠTEVILA VPRAŠANJ (>ITMOV«):

ZMANJŠUJEJO PRISTRANOST - TOREJ POVEČUJEJO NEPRISTRANOST, OBJEKTIVNOST, TOREJ VREDNOTNO NEVTRALNOST

57.)PO DURKHEIMU JE MOGOČE ODKRIVATI VZROČNE ZVEZE MED POJAVI V DRUŽBI S POMOČJO:

PRIMERJALNE ANALIZE (PRIMERJALNE METODE - DRUŽBA KOT AVTONOMNA SFERA STVARNOSTI)

58.)KOLIKO SPREMENLJIVK MORA VSEBOVATI HIPOTEZA Z VZROČNO VSEBINO?

NAJMANJ DVE

59.)KAKŠNO HIPOTEZO PREDSTAVLJA TRDITEV: »V SLOVENIJI NI RASIZMA«.? DESKRIPTIVNO

HIPOTEZE DELIMO PO VSEBINI NA:

-H. Z DESKRIPTIVNO VSEBINO (NIZKA ST. ABSTRAKCIJE IN SE NANAŠA V GLAVNEM NA NEPOSREDNA, IZKUSTVENA DEJSTVA)

-H. S TIPOLOŠKO VSEBINO (PODOBNA DESKRIPTIVNIM, OD NJIH PA SE RAZLIKUJE V TEM, DA JE VSEBINA NJIHOVE TRDITVE KLASIFIKACIJA OZ. TIPOLOGIJA KOT MISELNI PROIZVOD)

-H. Z EKSPLIKATIVNO VSEBINO (SO INFORMACIJSKO BOGATE, SAJ IZRAŽAJO RELACIJE IN ODNOSE MED POJAVI)

-H. S KAVZALNO (VZROČNO) VSEBINO (DRUGI TIP EKSPLIKATIVNIH HIPOTEZ, KAVZALNE H. IZRAŽAJO POLEG POVEZANOSTI ZUDI POLOŽAJ VZROKA IN POSLEDICE)

60.)DENIMO, DA ŽELIMO PREVERITI HIPOTEZO V ZVEZI MED DVEMA SPREMENLJIVKAMA, KI STA BILI IZMERJENI NA NOMINALNI RAVNI. KAKŠEN POSTOPEK ZA ANALIZO BI UPORABILI?

ANALIZA VARIANCE

61.)Z ANALIZO TABELE SMO UGOTOVILI, DA OBSTAJA ZVEZA MED SPREMENLJIVKAMA X IN Y. Z UVEDBO TESTNE SPREMENLJIVKE Z PA SMO UGOTOVILI, DA GRE ZA PRIMER NAVIDEZNE KORELACIJE. KAKŠNE SO BILE OB TEM PARCIALNE KORELACIJE MED SPR. X IN Y?

VSE NIČ ALI BLIZU NIČ (STR.134 - PARCIALNE KORELACIJE, OZ. PARCIALNI KORELACIJSKI KOEFICIENTI MORAJO BITI NIČ ALI BLIZU NIČ)

62.)KAKO LAHKO V OKVIRU NEEKSPERIMENTALNO PRIDOBLENJIH PODATKOV VEMO, KATERO SPREMENLJIVKO OBRAVNAVAMO V ANALIZI KOT NEODVISNO IN KATERO KOT ODVISNO?

NA TEMELJU TEORETSKEGA MODELA

63.)KAJ JE NUJNI PREDPOGOJ ZA PRIPRAVO EKSPERIMENTALNEGA NAČRTA? HIPOTEZA O VZROČNEM ODNOSU (OZ. HIPOTEZA O VZROČNO POSLEDIČNEM ODNOSU)

64)PANELNA RAZISKAVA JE PODOBNA EKSPERIMENTU PO TEM, DA: IZVAJAMO VEČ MERITEV NA ISTI SKUPINI

65.)ZBIRANJE PODATKOV Z OPAZOVANJEM:

OMOGOČA TUDI KVANTITATIVNE ANALIZE

66.)PRI ZBIRANJU PODATKOV Z ANKETO JE MOŽNO POSPLOŠEVANJE REZULTATOV ZARADI:

VZORČENJA (VZORČENJE OMOGOČA POSPLOŠITEV - SPLOŠNI ZAKON - EKSTERNA VELJAVNOST)

67.)KAJ JE OSREDNJA METODA ZA ZBIRANJE PODATKOV V OKVIRU KVALITATIVNEGA RAZISKOVANJA?

OPAZOVANJE Z UDELEŽBO

(KVALITATIVNA - OPAZOVANJE Z UDELEŽBO, KVANTITATIVNA - ANKETIRANJE)

68.)ZA MAXA WEBRA POMENI IDEALNI TIP:

VREDNOTO H KATERI TEŽI DRUŽBA

69.)KAJ JE ZNAČILNO ZA ZNANSTVENI ZAKON, KAKOR GA RAZUME A. COMTE? FENOMENALIZEM (FENOMENALISTIČNO POJMOVANJE ZAKONA)

70.)KAKŠNA JE FUNKCIJA ZNANSTVENIH ZAKONOV?

POJASNJEVANJE POJAVOV (IZRAŽANJE NEKE UNIVERZALNE ZNAČILNOSTI POJAVOV ALI STABILNEGA ODNOSA MED POJAVI)

71.)Z DETERMINISTIČNO STRUKTURO ZNANSTVENEGA ZAKONA MISLIMO NA:

NUJNOST ODNOSOV MED POJAVI (STR.7 - IDEALNI, UNIVERZALNI SO TOREJ ZAKONI, PRI KATERIH NUJNIH POGOJEV - DETERMINISTIČNEGA SPLETA - ZA NJIHOVO VSEBINO NI POTREBNO DEFINIRATI, KER VELJAJO V VSEH POGOJIH)

72.)DEDUKTIVNA POT OBLIKOVANJA HIPOTEZ POMENI, DA HIPOTEZE IZPELJEMO:

IZ TEORIJE

73.)S POJMOM METODA V ZNANOSTI NA SPLOŠNO MISLIMO NA:

POSTOPKE ZA PRIDOBITEV NOVEGA ZNANJA (SPOZNAVANJE)

74.)NAŠTEJTE ŠTIRI TIPE LESTVIC GLEDE NA NIVO ZAHTEVNOSTI MERJENJA (ZAČNITE PRI NAJNIŽJEM NIVOJU ZAHTEVNOSTI IN KONČAJTE PRI NAJVIŠJEM NIVOJU)!

-NOMINALNA

L.

(POIMENOVALNA

L.).....KVALITATIVNE L.

- ORDINALNA (RANGI).....KVANTITATIVNE L. L.
- INTERVALNA L. (ENAKI RAZMIKI).....KVANTITATIVNE L.
- RAZMERNOSTNA L.(ABSOLUTNA, ADITIVNA)..... KVANTITATIVNE L.

75.)ZA VSAKEGA OD NASLEDNJIH TIPOV LASTNOSTI POSAMEZNIKA, KI JIH LAHKO MERIMO, NAVEDI PO EN KONKRETEN PRIMER, KI SE LAHKO POJAVLJA V DRUŽBOSLOVJU!

- A.)ABSOLUTNE.....SPOL
- B.)RELACIJSKE.....ODNOS POSAMEZNIKA DO DRUGIH (POL. SOGL. MED ZAKONCEMA)
- C.)PRIMERJALNE.....???
- D.)KONTEKSTUALNE.....SKUPINSKI ZNAKI (VELIKOST SKUPINE)

76.)NAŠTEJTE NIVOJE RAZISKOVANJA GLEDE KATERIH LAHKO RAZLIKUJEMO HIPOTEZE PO NJIHOVI VSEBINI!

- DESKRIPTIVNI NIVO .....OPIS STANJA ALI PROCESA
- KLASIFIKATORSKO TIPOLOŠKI NIVO.....KLASIFIKACIJA V DVE SKUPINI, 2 TIPA (VIŠJA ST. OPISOVANJA)
- EKSPLANATORNI NIVO.....EKSPLIKATIVNI (KORELACIJA, POVEZANOST)
- .....KAVZALNI (POJASNITEV, NAPOVED)

77.)NAŠTEJTE PET LASTNOSTI ZNANSTVENEGA SPOZNAVANJA O SVETU OKROG NAS!

- OBJEKTIVNOST
- LOGIČNOST
- PRECIZNOST
- PREVERLJIVOST
- SISTEMATIČNOST
- ZANESLJIVOST
- SPLOŠNOST (NIVO SPOZNAVANJA)

78.)NA PRAZNA MESTA VSTAVITE PO ENO IZMED NASLEDNJIH BESED: ANALIZA, RAZUMEVANJE, ODKRIVANJE, EVIDENTIRANJE, POJASNITEV, POVEZOVANJE!

- A.)V OKVIRU POZITIVISTIČNE PARADIGME JE CILJ ZNANSTVENEGA RAZISKOVANJA RAZUMEVANJE DRUŽBENIH POJAVOV.
- B.)PO INTERPRETATIVNI PARADIGMI PA JE CILJ ZNANSTVENEGA RAZISKOVANJA POJASNJEVANJE DRUŽBENIH POJAVOV.

79.)NAŠTEJTE ŠTIRI ELEMENTE DRUŽBENE DETERMINIRANOSTI RAZISKOVANJA, KI VPLIVAJO NA OBJEKTIVNOST V DRUŽBOSLOVNIH VEDAH:

- DRUŽBENA DETERMINIRANOST RAZISKOVANJA:
- OPAZOVANJE OD ZNOTRAJ
- POLOŽAJ RAZISKOVALCA V DRUŽB. STRUKTURI

- INTERESI IN VREDNOTE
- REAKCIJA OKOLJA
- >ZDRAV RAZUM<

80.)NA PRAZNA MESTA VSTAVITE PO ENO OD NASLEDNJIH BESED: VREDNOST, INDEKS, MERJENJE, PODATEK, POPOLNOST, VEČDIMENZIONALNOST, POJEM, POMANKLJIVOST!!!
 V EMPIRIČNEM DRUŽBOSLOVNEM RAZISKOVANJU SE VEČDIMENZIONALNOST (A) SPREMENLJIVKE KAŽE TUDI TAKO, DA JO PREDSTAVLJA VEČJE ŠTEVILO INDIKATORJEV, KI JIH LAHKO POVEŽEMO V INDEKS (B).

81.)NAVEDITE ŠTIRI ELEMENTE KONTROLE, KI JIH JE TREBA ZAGOTOVITI V OKVIRU EKSPERIMENTALNEGA RAZISKOVALNEGA NAČRTA!

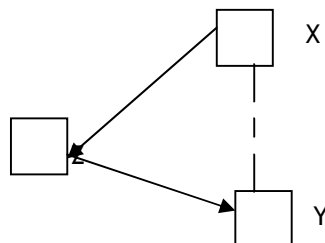
- KONTROLA EKSPERIMENTALNE SITUACIJE (OKOLJA POGOJEV)
- EKSPERIMENTALNA IN KONTROLNA SKUPINA (ENAKI OBE SKUPINI, VZORČENJE ALI PARNI IZBOR)
- KONTROLA NEODVISNE SPREMENLJIVKE (EKSP. STIMULUS) - MANIPULACIJA Z NEODVISNO SPREMENLJIVKO
- KONTROLA ODVISNE SPREMENLJIVKE (MERJENJE ODV. SPREM. PRED IN PO MANIPULACIJI Z NEODVISNO SPREMENLJIVKO)

82.)NAVEDITE ŠTIRI POSTOPKE, KI SE POJAVLJAJO PRI AKCIJSKEM RAZISKOVANJU V ZAPOREDNIH CIKLIH, ZAPIŠITE JIH V PRAVILNEM ZAPOREDJU!

- ZBIRANJE PODATKOV (TERENSKO)
- DISKURZ (ANALIZA PODATKOV POTEKA V KOMUNIKACIJI VSEH UDELEŽENCEV V RAZISKAVI)
- MODIFIKACIJA AKCIJSKIH NAMER (ZAMISEL O USMERITVAH IN RAVNANJU V RAZISKAVI)
- AKCIJA V SOCIALNO OKOLJE

83.)DENIMO, DA ŽELIMO RAZISKATI VPLIV POKLICA IN MATERIALNEGA POLOŽAJA NA STRANKARSKO OPREDELITEV LEVE, SREDINSKE ALI DESNE STRANKE. GRAFIČNO PONAZORITE, KAKŠEN VZROČNI MODEL BI BIL PRI TEM NAJBOLJ SMISELN IN OPIŠITE NAJBOLJ PRIMEREN POSTOPEK ZA ANALIZO PODATKOV!!!

POKLIC-----X
 MATERIALNI POLOŽAJ-----Z
 STR. OPRED. LEVE, SR. ALI DESNE STR.-----Y

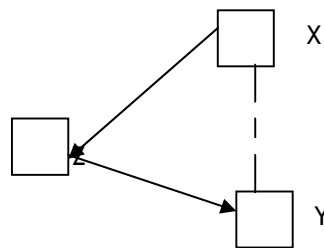

IME: INTERPRETATIVNA ZVEZA (INTERVENCA)
 POSTOPEK ANALIZE PODATKOV = ???

???84.)POJASNITE RAZMERJE MED TEORETIČNIM POJMOM IN INDIKATORJI. PRI TEM SE OSREDOTOČITE NA PROBLEME, KI SO POSEBEJ ZNAČILNI ZA DRUŽBOSLOVNO RAZISKOVANJE!
 ???

85.)V OKVIRU RAZISKOVANJA DRUŽBENE SLOJEVITOSTI JE BILA POSTAVLJENA TUDI NASLEDNJA HIPOTEZA: »STANOVANJSKI STATUS POSAMEZNIKA DOLOČA NJEGOVA IZOBRAZBA IN VIŠINA DOHODKA. NA VIŠINO DOHODKA PA VPLIVA TUDI IZOBRAZBA. SHEMATSKO PONAZORITE POVEZAVE MED SPREMENLJIVKAMI, KI SO VSEBOVANE V HIPOTEZI IN POVEJTE, KAKO IM. TAKŠNO POVEZANOST!!!

IZOBRAZBA-----X
 VIŠINA DOHODKA -----Z
 ST. STATUS -----Y

IME: INTERPRETATIVNA ZVEZA (INTERVENCA)

86.)NAŠTEJ GLAVNE FUNKCIJE ZNANSTVENE TEORIJE!

STR.10 (2 GLAVNI + 7 DRUGIH FUNKCIJ)

2 GLAVNI FUNKCIJI: -DEFINIRANJE PODROČJA RAZISKOVANJA

-POJASNJEVANJE POJAVOV NA TEM PODROČJU

7 DRUGIH FUNKCIJ: -ORIENTALSKA F. (DEF. PODROČJA RAZISKOVANJA)

-POJASNJEVANJE POJAVOV

-OMOGOČA KOMUNIKACIJO MED ZNANSTVENIKI

-OMOGOČA KONCEPTUALIZACIJO RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

(OPERACIONALIZACIJO)

-IZRAŽA RAVEN SPOZNAJ NA NEKEM PODROČJU OZ. ST. RAZVITOSTI

ZNANSTVENE DISIPLINE (POVEZANOST VSEH SPOZNAJ)

-USMERJA (EMPIRIČNO) RAZISKOVANJE

-OMOGOČA »NAPOVEDOVANJE« PRIHODNOSTI

87.)VRSTE INDIKATORJEV GLEDE NA ODNOS DO VARIABLE:

STR.86 - TRI VRSTE INDIKATORJEV:

-DEFINITORNI (IND. S KATERIM JE NEPOSREDNO DEF. OPAZOVANA ZNAKOVNA DIMENZIJA)

-KORELATIVNI (INTERNI, EKSTERNI)

-IND., KI OMOGOČAJO SKLEPANJE

88.)POGOJI PREVERLJIVOSTI

PREVERLJIVOST JE NUJEN, A NE ZADOSTEN POGOJ OBJEKTIVNOSTI. ŠTIRI PROCEDURALNA PRAVILA:

- JAVNOST IN INTERSUBJEKTIVNA PREVERLJIVOST VSAKEGA IZVORNEGA PODATKA
- JAVNOST VSEH SESTAVIN RAZISKOVALNEGA POSTOPKA
- STALNA KONTROLA VSEH FAZ IN REZULTATOV RAZISKAVE
- RAZISKOVALČEVA REFLEKSIJA LASTNE VREDNOTNE POZICIJE

89.)DEDUKTIVNA POT OBLIKOVANJA TEORIJE?

DEDUKTIVNI MODEL OBLIKOVANJA TEORIJE - NARIŠEŠ!!!

TRI FAZE OBLIKOVANJA TEORIJE PO DEDUKTIVNI POTI:

- IZBOR IN OPREDELITEV PODROČJA REALNOSTI
- OBLIKOVANJE IZHODIŠČNIH PREDPOSTAVK (POSTULATOV)
- LOGIČNA IZPELJAVA KONKRETNIH IZJAV (TEOREMOV)

90.)KAJ JE OPERACIONALIZACIJA IN POGOJI PREVERLJIVOSTI

-POGOJI PREVERLJIVOSTI (GLEJ VPR.88)

-OPERACIONALIZACIJA JE PROCES, KI NAS PRIVEDE DO VEČ DIMENZIJ NEKEGA POJAVA. BISTVO OP. JE, DA OMOGOČA VZVRATNO ZVEZO - KAŽE NAM KATERO TEORETSKO VARIABLO SMO OPAZOVALI. V OP. MANJKA LE ANALIZA, DA BI IMELI CELOTEN RAZISKOVALNI PROCES. UČINKI OP. PA SE POZNAJO ŠE PRI ANALIZI PODATKOV.

GENERALNI PROBLEM PRI OP. JE PROBLEM VELJAVNOSTI IN ZANESLJIVOSTI. VELJAVNOST PODATKOV JE ODLOČILNEGA POMENA ZA VELJAVNOST RAZISKOVANJA IN OD TU JE ZELO POMEMBEN ZNAČAJ, KI GA IMA OP. KOT 1. KORAK PRI USTVARJANJU EMPIRIJSKE EVIDENCE V RAZISKOVALNEM POSTOPKU.

KONCEPT VELJAVNOSTI: ALI SE PRIDOBLENI PODATKI RES NANAŠAJO NA SPREMENLJIVKO, KI SMO JO ŽELELI OPAZOVATI? VELJAVNOST SE LAHKO OPAZUJE SKOZI TEORETSKI MODEL.

91.)ELEMENTI, KI VPLIVAJO NA OBJEKTIVNOST RAZSKOVANJA:

DEJAVNIKI, KI OVIRAJO OBJEKTIVNOST V DRUŽBOSLOVJU:

- NEZMOŽNOST POPOLNE KONTROLE POGOJEV RAZISKOVANJA OZ. NEZMOŽNOST UPORABE EKSPERIMENTA.
- DRUŽBENA DETERMINIRANOST RAZISKOVANJA (OPAZOVANJE OD ZNOTRAJ, POLOŽAJ RAZISKOVALCA V DRUŽBENI STRUKTURI, INTERESI IN VREDNOTE, REAKCIJA OKOLJA, »ZDRAV RAZUM«)

??92.)TRI RAVNI SPLOŠNOSTI RAZISKOVALNIH METOD:

- NAČELA, KI VELJAJO ZA VSE ZNANSTVENE DISCIPLINE
- METODE, KI SE POJAVLJAJO NA NIVOJU POSAMEZNIH ALI SORODNIH ZNANSTVENIH DISCIPLIN
- TEHNIČNI VIDIK ZAGOTAVLJANJA OBJEKTIVNOSTI

93.)TRIBE KLJUČNI UDELEŽENCI DRUŽBENEGA RAZISKOVANJA:

- NAROČNIK
- RAZISKOVANEC (OBJEKT)
- RAZISKOVALEC

94.)NAVEDITE RAZLIKO MED MERJENJEM NA NOMINALNI IN ORDINALNI RAVNI TER NAVEDITE ENO DRUŽBOSLOVNO SPREMENLJIVKO KOT PRIMER ZA VSAKO RAVEN MERJENJA!

GLEDE NA POSTOPKE »PRIMERJANJA« LOČIMO RAZLIČNE RAVNI MERJENJA RAZISKOVALNIH ZNAKOVNIH DIMENZIJ (VARIABEL):

-NOMINALNA, ORDINALNA, INTERVALNA IN RATIO LESTVICA

ZNAČILNOSTI NOMINALNE LESTVICE: JE NAJENOSTAVNEJŠA IN NAJPRIMITIVNEJŠA OBLIKA MERJENJA, KJER DEJANSKE PREDMETE ZAMENJAMO S SIMBOLI ALI IMENI. GRE TOREJ ZA KLASIFIKACIJO ENOT OPAZOVANJA GLEDE NA TO, ALI VSEBUJEJO ALI NE VSEBUJEJO DOLOČENIH (KVALITATIVNIH) ZNAKOVNIH VREDNOSTI.

NPR.:(1 - MOŠKI, 2 - ŽENSKA)

ZNAČILNOSTI ORDINALNE LESTVICE: JE NASLEDNJA VIŠJA RAVEN MERJENJA. ENOTE RAZISKOVANJA LAHKO GLEDE NA NJIHOVE ZNAKOVNE VREDNOSTI NA KAKI ZNAKOVNI DIMENZIJI (VARIABLI) RAZPOREDIMO, KAJTI ZNAKOVNA DIMENZIJA VSEBUJE OZ. IMA KVANTITATIVNE LASTNOSTI. METODA PARNIH PRIMERJAV, VZPOSTAVITEV RANGIRNE VRSTE KOT KLASIFIKACIJA V KVANTITATIVNE ZNAKOVNE RAZREDE. ODMIK MED DVEMA ENOTAMA NAM JE NEZNAN. ŠTEVILKE, KI OZNAČUJEJO VREDNOSTI RANGA, SO ORDINALNA ŠTEVILA.

NPR.:($A > B$, $B > C \Rightarrow A > C$ POZNAMO LE RELACIJO, NE PA TUDI ODMIK!)

??95.)NAVEDITE TRI SITUACIJE, KO SO METODOLOŠKE RAZPRAVE V OKVIRU ZNANSTVENE DISCIPLINE ŠE POSEBEJ POTREBNE!???

- SPOR O METODI
- SPOR O VREDNOTAH
- SPOR O POZITIVIZMU

96.)NAVEDITE ŠTIRI VIDIKE RAZGOVORA, KI PREDSTAVLJAJO NJEGOVE PREDNOSTI V PRIMERJAVI Z OPAZOVANJEM KOT OBLIKO ZBIRANJA PODATKOV!

- MOŽNO JE RAZISKOVATI SEDANJOST IN PRETEKLOST IN NE LE SEDANJOST KOT PRI OPAZOVANJU
- RAZGOVOR JE KRAJŠI KOT OPAZOVANJE
- NI OMEJEN NA PROSTOR, KI JE DOSTOPEN IZKUSTVU RAZISKOVALCA
- RAZGOVOR JE STANDARDIZIRANI POSTOPEK ZBIRANJA PODATKOV, TAKO, DA JE MOŽNA PRIMERLJIVOST PODATKOV
- PRI RAZGOVORU VZORČENJE OMOGOČA POSPLOŠEVANJE

??97.)NAVEDITE TRI DEJAVNIKE, KI LAHKO V OKVIRU EKSPERIMENTA OB SPREMENLJIVKI, S KATERO MANIPULIRAMO, TUDI DELUJEJO NA REZULTAT DRUGEGA MERJENJA ODVISNE SPREMENLJIVKE!???

- VZORČENJE
- PRETEST
- IZBOR EKSPERIMENTALNE SITUACIJE
- POST TEST

??98.)NAVEDITE TRI TEMELJNE POSTULATE V OKVIRU TRADICIONALNEGA RAZISKOVANJA, KI JIH PROBLEMATIZIRAJO ZAGOVORNIKI KVALITATIVNE METODOLOGIJE!???

99.)NAŠTEJTE VSAJ TRI LASTNOSTI DOBRIH (UPORABNIH) HIPOTEZ!

- PREVERLJIVE
- POVEZANE Z RESNIČNOSTJO
- NENEGATIVNE (LAHKO PA V OBLIKI VPRAŠANJ)

100.)RAZISKOVALI SMO VPLIV IZOBRAZBE ANKETIRANCEV IN NJIHOVE VERNOSTI NA NJIHOVA POLITIČNA STALIŠČA. PRI TEM SMO PRIPRAVILI TUDI SPODNJO TRODIMENZIONALNO TABELO (NA TABELI SO PRIKAZANE ABSOLUTNE FREKVENCE IN DELEŽI PO STOLPCIH).

SKICIRAJTE MODEL POVEZANOSTI, KI SE VAM ZDI NAJBOLJ SMISELN IN NA KRATKO (VSEBINSKO) INTERPRETIRAJTE TER PRIKAŽETE REZULTATE TABELARNE ANALIZE!

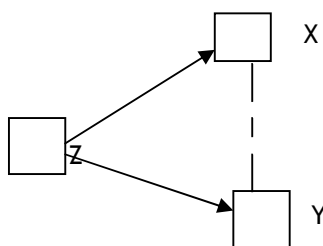
NEVERNI

	OŠ	POKLICNA	SR. ALI VEČ	VSI
LEVO	20%	37%	10%	20%
SREDINA	35%	<u>50%</u>	<u>76%</u>	<u>60%</u>
DESNO	<u>45%</u>	13%	14%	20%
	20%	30%	<u>50%</u>	100%

VERNI

	OŠ	POKLICNA	SR. ALI VEČ	VSI
LEVO	20%	21%	18%	20%
SREDINA	18%	21%	22%	20%
DESNO	<u>62%</u>	<u>58%</u>	<u>60%</u>	<u>60%</u>
	<u>40%</u>	<u>40%</u>	20%	100%

- A.)-PRI NEVERNIH IZOBRAZBA RAHLO VPLIVA NA POL. USM.
- PRI VERNIH IZOBRAZBA NE VPLIVA NA POL. USM.
- B.)-PRI NEVERNIH JE NAJVEČ (50%) SR.Š. ALI VEČ IZOBRAŽENIH
- PRI VERNIH JIH IMA NAJVEČ (40%) O.Š. ALI POKLICNO
- C.)-PRI NEVERNIH JIH JE NAJVEČ (60%) SREDINJSKO USMERJENIH
- PRI VERNIH JIH JE NAJVEČ (60%) DESNO USMERJENIH

IME: INAVIDEZNA KORELACIJA (IZHODIŠČNOST)

101.)RAZLIČNO POJMOVANJE OBJEKTIVNOSTI (S STALIŠČA KVANTITATIVNEGA IN KVALITATIVNEGA RAZISKOVANJA)

102.)ELEMENTI IZKUSTVENE TEORIJE

103.)PROCES ZNANSTVENEGA SPOZNAVANJA